

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS BENDRAI PRIIMTI SPRENDIMAI

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS Nr. 1149/2007/EB

2007 m. rugsėjo 25 d.

2007–2013 m. laikotarpiui patvirtinantis specialiąją programą „Civilinė teisena“ kaip Pagrindinių teisių ir teisingumo bendrosios programos dalį

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

buvo nustatyta bendra Bendrijos veiklos sistema, palengvinanti teismo bendradarbiavimo civilinėse bylose įgyvendinimą.

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 61 straipsnio c punktą ir 67 straipsnio 5 dalį,

- (3) 2004 m. lapkričio 4–5 d. Briuselio Europos Vadovų Taryba patvirtino Hagos programą „Laisvės, saugumo ir teisingumo stiprinimas Europos Sąjungoje“⁽⁵⁾ (toliau – Hagos programa).

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos⁽¹⁾,

- (4) 2005 m. birželio mėn. Taryba ir Komisija priėmė veiksmų planą, įgyvendinantį Hagos programą⁽⁶⁾.

kadangi:

- (5) Sutartyje ir Hagos programoje numatyti plataus masto tikslai turėtų būti pasiekti sukūrus lanksčią ir veiksmingą programą, kuri padės juos planuoti ir vykdyti.

- (1) Bendrija iškėlė sau tikslą išlaikyti ir plėtoti laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę, kurioje užtikrinamas laisvas asmenų judėjimas. Šiuo tikslu Bendrija, *inter alia*, turi patvirtinti teismo bendradarbiavimo civilinėse bylose priemonės, būtinas tinkamam vidaus rinkos veikimui.

- (6) Programoje „Civilinė teisena“ turėtų būti numatytos iniciatyvos, kurių Komisija imasi vadovaudamasi subsidarumo principu, veiksmai, remiantys organizacijas, kurios skatina ir palengvina teismo bendradarbiavimą civilinėse bylose, ir konkrečius projektus remiantys veiksmai.

- (2) Vadovaujantis ankstesnėmis programomis, pavyzdžiui, Grotius⁽²⁾ ir Roberto Šumano projektu⁽³⁾, Tarybos reglamente (EB) Nr. 743/2002⁽⁴⁾ 2002–2006 m. laikotarpiui

- (7) Bendroji programa civilinės teisenos srityje, kuria siekiama geresnio valstybių narių teisinių ir teismų sistemų tarpusavio supratimo, prisidės prie teismo bendradarbiavimo civilinėse bylose kliūčių sumažinimo, o tai pagerins vidaus rinkos veikimą.

⁽¹⁾ 2006 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento pozicija (dar neskelbta Oficialiajame leidinyje), 2007 m. birželio 13 d. Tarybos bendroji pozicija (OL C 171 E, 2007 7 24, p. 1) ir 2007 m. liepos 11 d. Europos Parlamento pozicija (dar neskelbta Oficialiajame leidinyje). 2007 m. rugsėjo 18 d. Tarybos sprendimas.

⁽²⁾ 1996 m. spalio 28 d. 96/636/TVR Bendrieji veiksmai, priimti Tarybos remiantis Europos Sąjungos sutarties K.3 straipsniu, dėl teisininkų skatinimo ir mainų programos (Grotius) (OL L 287, 1996 11 8, p. 3). 2001 m. vasario 12 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 290/2001, išplečiantis teisininkų skatinimo ir mainų programą civilinės teisės srityje (Grotius – civilinė teisė) (OL L 43, 2001 2 14, p. 1).

⁽³⁾ 1998 m. birželio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1496/98/EB, nustatantis veiksmų programą, kad teisininkai pagilintų Bendrijos teisės žinias (Roberto Šumano projektas) (OL L 196, 1998 7 14, p. 24).

⁽⁴⁾ OL L 115, 2002 5 1, p. 1.

⁽⁵⁾ OL C 53, 2005 3 3, p. 1.

⁽⁶⁾ OL C 198, 2005 8 12, p. 1.

- (9) Šiuo sprendimu turėtų būti numatyta galimybė bendrai finansuoti tam tikrų Europos tinklų veiklą, jeigu išlaidų patiriama siekiant bendro Europos intereso tikslo. Tačiau toks bendras finansavimas neturėtų reikšti, kad būsima programa bus taikoma minėtiems tinklams, ir juo neturėtų būti užkertamas kelias kitiems Europos tinklams jų vykdomai veiklai gauti paramą pagal šį sprendimą.
- (10) Visos institucijos, asociacijos ar tinklai, gaunantys dotaciją pagal programą „Civilinė teisena“, pagal Komisijos nustatytinas matomumo gaires turėtų nurodyti iš Bendrijos gautą paramą.
- (11) Šiuo sprendimu visam programos laikotarpiui nustatomas finansinis paketas, kuris yra svarbiausias orientacinis dydis biudžeto valdymo institucijai kasmetinės biudžeto sudarymo procedūros metu, kaip apibrėžta 2006 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžetinės drausmės ir patikimo finansų valdymo ⁽¹⁾ 37 punkte.
- (12) Kadangi siūlomo sprendimo tikslų valstybės narės negali deramai pasiekti ir kadangi dėl programos masto ir poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Bendrijos lygmeniu, laikydamosi Sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Bendrija gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo sprendimu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti.
- (13) 2002 m. birželio 25 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento ⁽²⁾ (toliau – Finansinis reglamentas) ir 2002 m. gruodžio 23 d. Komisijos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2342/2002, nustatantis išsamias Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo Finansinio reglamento įgyvendinimo taisykles ⁽³⁾, kuriais saugomi Bendrijos finansiniai interesai, turi būti taikomi atsižvelgiant į paprastumo ir nuoseklumo principus renkantis biudžetines priemones, į atvejų, kai Komisija išlaiko tiesioginę atsakomybę už įgyvendinimą ir valdymą, skaičiaus ribojimą bei į reikalaujamą išteklių sumos ir su jos naudojimu susijusios administracinės naštos proporcingumą.
- (14) Taip pat reikėtų imtis tinkamų priemonių užkirsti kelią pažeidimams ir sukčiavimui, žengti reikalingus žingsnius siekiant išieškoti prarastas, neteisėtai išmokėtas ar neteisėtai panaudotas lėšas pagal 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos ⁽⁴⁾, 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentą (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų ⁽⁵⁾ ir 1999 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1073/1999 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ⁽⁶⁾.
- (15) Finansiniame reglamente reikalaujama, kad būtų priimtas pagrindinis aktas, reglamentuojantis dotacijas veiklai.
- (16) Šio sprendimo įgyvendinimui reikalingos priemonės turėtų būti priimtose pagal 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimą 1999/468/EB, nustatantį Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgaliojimais, tvarką ⁽⁷⁾, atskiriant priemones, kurioms taikoma valdymo procedūra, nuo priemonių, kurioms taikoma patariamoji procedūra, kadangi siekiant didesnio veiksmingumo patariamoji procedūra tam tikrais atvejais labiau tinka.
- (17) Pagal Sprendimo 1999/468/EB 7 straipsnio 3 dalį Komisija turėtų informuoti Europos Parlamentą apie komiteto veiklą, susijusią su šios programos įgyvendinimu. Visų pirma Europos Parlamentas turėtų gauti metinės programos projektą, kai jis yra pateiktas valdymo komitetui. Be to, Europos Parlamentas turėtų gauti minėto komiteto posėdžių protokolų santraukas ir balsavimo rezultatus.
- (18) Pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Europos bendrijos steigimo sutarties pridėto Protokolo dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos 3 straipsnį Jungtinė Karalystė ir Airija pranešė apie savo ketinimą dalyvauti priimant ir taikant šį sprendimą.
- (19) Pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Europos bendrijos steigimo sutarties pridėto Protokolo dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį sprendimą, neprivalo jo laikytis ir jis neturi būti jai taikomas.

⁽¹⁾ OL C 139, 2006 6 14, p. 1.

⁽²⁾ OL L 248, 2002 9 16, p. 1. Reglamentas su pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB, Euratomas) Nr. 1995/2006 (OL L 390, 2006 12 30, p. 1).

⁽³⁾ OL L 357, 2002 12 31, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB, Euratomas) Nr. 478/2007 (OL L 111, 2007 4 28, p. 13).

⁽⁴⁾ OL L 312, 1995 12 23, p. 1.

⁽⁵⁾ OL L 292, 1996 11 15, p. 2.

⁽⁶⁾ OL L 136, 1999 5 31, p. 1.

⁽⁷⁾ OL L 184, 1999 7 17, p. 23. Sprendimas su pakeitimais, padarytais Sprendimu 2006/512/EB (OL L 200, 2006 7 22, p. 11).

- (20) Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas pateikė nuomonę dėl šio sprendimo ⁽¹⁾.
- (21) Siekiant efektyviai ir laiku įgyvendinti programą, šis sprendimas turėtų būti taikomas nuo 2007 m. sausio 1 d.,

NUSPRENDĖ:

1 straipsnis

Programos nustatymas

1. Siekiant prisidėti palaipsniui kuriant laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę, šiuo sprendimu nustatoma speciali programa „Civilinė teisena“ (toliau – Programa), kuri yra pagrindinių teisių ir teisingumo bendrosios programos dalis.
2. Programa apima 2007 m. sausio 1 d.–2013 m. gruodžio 31 d. laikotarpį.
3. Šiame sprendime sąvoka „valstybė narė“ reiškia valstybes nares, išskyrus Daniją.

2 straipsnis

Bendrieji tikslai

1. Nustatomi šie bendrieji Programos tikslai:
 - a) skatinti teisminių bendradarbiavimą siekiant prisidėti prie tikros Europos teisingumo erdvės civilinėse bylose, paremtos tarpusavio pripažinimu ir savitarpio pasitikėjimu, sukūrimo;
 - b) skatinti kliūčių, trukdančių tarpvalstybiniam civiliniam procesui gerai veikti valstybėse narėse, panaikinimą;
 - c) pagerinti asmenų ir verslo įmonių kasdienį gyvenimą suteikiant jiems galimybę pasinaudoti savo teisėmis visoje Europos Sąjungoje, pirmiausia gerinant teisės kreiptis į teismą užtikrinimą;
 - d) gerinti teisinių, teisminių ir administracinių institucijų bei teisės specialistų ryšius, keitimąsi informacija bei tinklų kūrimą, be kita ko remiant teisės specialistų mokymą, siekiant geresnio tokių institucijų ir specialistų tarpusavio supratimo.

2. Nepažeisdami bendrijos tikslų ir galių, bendrieji Programos tikslai prisideda prie Bendrijos politikos kryptų, ir konkrečiai – teisminės erdvės kūrimo.

3 straipsnis

Konkretūs tikslai

Nustatomi šie konkretūs Programos tikslai:

- a) skatinti teisminių bendradarbiavimą civilinėse bylose, kuriuo siekiama:
 - i) užtikrinti teisinį tikrumą ir pagerinti teisės kreiptis į teismą užtikrinimą;
 - ii) skatinti sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose tarpusavio pripažinimą;
 - iii) pašalinti dėl civilinės teisės ir civilinio proceso skirtumų susidarancias kliūtis tarptautinio pobūdžio bylų nagrinėjimui bei šiuo tikslu skatinti būtiną teisės aktų suderinamumą;
 - iv) garantuoti tinkamą teisingumo vykdymą vengiant jurisdikcijų kolizijos;
- b) pagerinti bendras žinias apie valstybių narių teises ir teismų sistemas civilinių bylų srityje ir skatinti bei stiprinti tinklų kūrimą, tarpusavio bendradarbiavimą, informacijos, patirties ir geriausios praktikos mainus ir sklaidą;
- c) užtikrinti patikimą Bendrijos priemonių teismo bendradarbiavimo civilinėse ir komercinėse bylose srityje įgyvendinimą, teisingą bei konkretų taikymą ir vertinimą;
- d) tobulinti informaciją apie valstybių narių teises sistemas ir galimybes kreiptis į teismą;
- e) skatinti teisės specialistų mokymus Sąjungos ir Bendrijos teisės klausimais;
- f) įvertinti bendruosius reikalavimus, būtinus tarpusavio pasitikėjimui didinti, tuo pat metu visapusiškai geriant teismų nepriklausomybę;
- g) sudaryti sąlygas veikti Tarybos sprendimu 2001/470/EB ⁽²⁾ sukurtam Europos teisminiam tinklui civilinėse ir komercinėse bylose.

⁽¹⁾ OL C 69, 2006 3 21, p. 1.

⁽²⁾ OL L 174, 2001 6 27, p. 25.

4 straipsnis

Veiksmai

Siekiant įgyvendinti 2 ir 3 straipsniuose išdėstytus bendruosius ir konkrečius tikslus, laikantis 9 straipsnio 2 dalyje nurodytose metinėse darbo programose nustatytų reikalavimų, šia Programa bus remiami šių rūšių veiksmai:

- a) konkretūs Komisijos inicijuoti veiksmai, pavyzdžiui, studijos ir moksliniai tyrimai, nuomonių apklausos bei tyrimai, rodiklių ir bendrų metodikų kūrimas, duomenų ir statistinės informacijos rinkimas, rengimas ir sklaida, seminarai, konferencijos bei ekspertų susitikimai, viešųjų kampanijų ir renginių organizavimas, tinklaviečių kūrimas ir priežiūra, informacinės medžiagos rengimas ir sklaida, parama nacionalinių ekspertų tinklams ir jų valdymas, analitinė, stebėsenos ir vertinimo veikla; arba
- b) konkretūs tarpvalstybiniai Bendrijos intereso projektai, kuriuos parengia valstybės narės valdžios institucija ar kitas organas, tarptautinė organizacija ar nevyriausybinė organizacija ir kuriuose visada dalyvauja mažiausiai dvi valstybės narės arba bent viena valstybė narė ir viena stojančioji šalis arba šalis kandidatė; arba
- c) parama nevyriausybinių organizacijų arba kitų subjektų, siekiančių bendro Europos intereso, veiklai pagal bendruosius Programos tikslus, vadovaujantis reikalavimais, nustatytais metinėse darbo programose; arba
- d) dotacijos veiklai, siekiant bendrai finansuoti išlaidas, susijusias su Europos teismų tarybų tinklo ir Europos Sąjungos aukščiausiųjų teismų pirmininkų tinklo nuolatinėmis darbo programomis, jei minėtų išlaidų buvo patirta siekiant bendro Europos intereso tikslo skatinant keitimąsi nuomonėmis bei patirtimi tais klausimais, kurie susiję su teismų praktika, organizacine struktūra ir tų tinklų narių veikimu vykdant teismines ir (arba) patariamąsias funkcijas Bendrijos teisės atžvilgiu.

5 straipsnis

Dalyvavimas

1. Programos veiksmuose gali dalyvauti šios šalys: stojančiosios šalys, šalys kandidatės ir Vakarų Balkanų šalys, dalyvaujančios stabilizacijos ir asociacijos procese, laikydamosi sąlygų, kurios nustatytos su šiomis šalimis sudarytuose ar būsimuose asociacijos susitarimuose ar jų papildomuose protokoluose dėl dalyvavimo Bendrijos programose.

2. Prie projektų gali prisijungti praktikuojantys teisininkai iš Danijos, iš šalių kandidačių, nedalyvaujančių šioje Programoje, jei toks jų dalyvavimas prisidėtų prie jų pasirengimo narystei, arba iš kitų trečiųjų šalių, nedalyvaujančių šioje Programoje, jei toks dalyvavimas prisideda prie projektų tikslų.

6 straipsnis

Tikslinės grupės

1. Programa skirta, *inter alia*, praktikuojantiems teisininkams, nacionalinėms valdžios institucijoms ir visiems Sąjungos piliečiams.
2. Šiame sprendime „praktikuojantys teisininkai“ – teisėjai, prokurorai, advokatai, notarai, akademiniai ir mokslo darbuotojai, ministerijų pareigūnai, teismų pareigūnai, antstoliai, teismo vertėjai ir kiti profesionalai, susiję su teismų sistema civilinės teisės srityje.

7 straipsnis

Galimybė naudotis Programa

Programa gali naudotis valdžios institucijos ir valstybinės ar privačios organizacijos, įskaitant profesines organizacijas, universitetus, mokslinių tyrimų institutus ir teisės bei teisėjų mokymo institutus, skirtus praktikuojantiems teisininkams, tarptautines organizacijas ir valstybių narių nevyriausybines organizacijas.

8 straipsnis

Intervencijos rūšys

1. Bendrijos finansavimas gali būti tokių teisinių formų:
 - a) dotacijos;
 - b) viešųjų pirkimų sutartys.
2. Bendrijos dotacijos skiriamos išnagrinėjus pasiūlymus ir suteikiamos skiriant dotacijas veiklai arba dotacijas veiksams. Didžiausia išlaidų bendro finansavimo norma nustatoma metinėse darbo programose.

3. Be to, numatomos išlaidos papildomoms priemonėms, patiriamoms sudarius viešųjų pirkimų sutartis, – šiuo atveju Bendrijos fondai padengia išlaidas prekėms ir paslaugoms įsigyti. Padengiamos, *inter alia*, informacijos ir ryšių, projektų, politikos krypčių, programų ir teisės aktų rengimo, įgyvendinimo, stebėsenos, tikrinimo ir įvertinimo išlaidos.

9 straipsnis

Igyvendinimo priemonės

1. Komisija Bendrijos finansinę paramą teikia laikydamasi Finansinio reglamento.

2. Siekdama įgyvendinti Programą, Komisija, laikydamasi 2 straipsnyje nustatytų bendrųjų tikslų ribų, priima metinę darbo programą, kurioje nurodomi konkretūs tikslai, teminiai prioritetai, 8 straipsnio 3 dalyje nurodytos papildomos priemonės ir, prireikus, kitų veiksmų sąrašas.

3. Metinė darbo programa tvirtinama laikantis 10 straipsnio 2 dalyje nurodytos procedūros.

4. Vykdamas su dotacijomis veiksmais susijusias įvertinimo ir skyrimo procedūras, *inter alia*, atsižvelgiama į tokius kriterijus:

- a) siūlomo veiksmo atitikimą metinei darbo programai, 2 ir 3 straipsniuose numatytiems tikslams ir 4 straipsnyje numatyto veiksmų rūšims;
- b) siūlomo veiksmo kokybę – jo projektą, organizavimą, pristatymą ir numatomus rezultatus;
- c) prašomą finansavimo Bendrijos lėšomis sumą ir jos pagrįstumą lyginant su numatomais rezultatais;
- d) numatomų rezultatų poveikį 2 ir 3 straipsniuose nustatytiems tikslams ir 4 straipsnyje nurodytiems veiksmais.

5. Paraiškos dėl 4 straipsnio d punkte nurodytų dotacijų veiklai vertinamos atsižvelgiant į:

- a) atitikimą Programos tikslams;
- b) planuojamos veiklos kokybę;
- c) galimą didėjančią šios veiklos poveikį visuomenei;
- d) vykdomos veiklos geografinį poveikį;
- e) piliečių dalyvavimą atitinkamų organų struktūrose;
- f) siūlomos veiklos kaštų ir ekonominės naudos santykį.

6. Komisija išnagrinėja kiekvieną pagal 4 straipsnio b ir c punktus jai pateiktą siūlomą veiksmą. Su šiais veiksmais susiję sprendimai priimami taikant 11 straipsnio 2 dalyje nurodytą procedūrą.

10 straipsnis

Valdymo komitetas

1. Komisijai padeda valdymo komitetas.

2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 4 ir 7 straipsniai, atsižvelgiant į jo 8 straipsnio nuostatas.

Sprendimo 1999/468/EB 4 straipsnio 3 dalyje nustatytas laikotarpis yra trys mėnesiai.

11 straipsnis

Patariamasis komitetas

1. Komisijai padeda patariamasis komitetas.

2. Kai daroma nuoroda į šią straipsnio dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 3 ir 7 straipsniai, atsižvelgiant į jo 8 straipsnio nuostatas.

12 straipsnis

Papildomumas

1. Siekiama sinergijos ir papildomumo su kitomis Bendrijos priemonėmis, ypač su Pagrindinių teisių ir teisingumo bendrosios programos specialiąja programa „Baudžiamoji teisena“ ir Saugumo ir laisvių apsaugos bei Solidarumo ir migracijos srautų valdymo bendrosiomis programomis. Statistinė informacijos apie civilinę teisena dalis parengiama bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis, prireikus naudojantis Bendrijos statistikos programa.

2. Išimties tvarka Programos ištekliais gali būti dalijamasi su kitomis Bendrijos priemonėmis, visų pirma Pagrindinių teisių ir teisingumo bendrosios programos specialiąja programa „Baudžiamoji teisena“, kad būtų įgyvendinti veiksmai, atitinkantys abiejų programų tikslus.

3. Pagal šį sprendimą finansuojamai veiklai neteikiama finansinė parama tam pačiam tikslui pagal kitas Sąjungos ar Bendrijos finansines priemones. Naudos pagal šią Programą gavėjai pateikia Komisijai informaciją apie finansavimą, gautą iš Europos Sąjungos bendrojo biudžeto ir kitų šaltinių, taip pat informaciją apie nagrinėjamas paraiškas gauti finansavimą.

13 straipsnis

Biudžeto ištekliai

1. Šiam sprendimui įgyvendinti 1 straipsnyje nustatytam laikotarpiui skiriamas 109 300 000 EUR finansinis paketas.

2. Biudžeto ištekliai, skirti šioje Programoje numatytiems veiksmams, įskaitomi į metinius Europos Sąjungos bendrojo biudžeto asignavimus. Turimus metinius asignavimus tvirtina biudžeto valdymo institucija, neviršydamą finansinėje struktūroje nustatytų ribų.

14 straipsnis

Stebėsena

1. Komisija užtikrina, kad naudos gavėjas pateiktų visų pagal Programą finansuojamų veiksmų technines ir finansines darbo pažangos ataskaitas ir per tris mėnesius nuo veiksmo užbaigimo taip pat pateiktų galutinę ataskaitą. Ataskaitų formą ir turinį nustato Komisija. Komisija su ataskaitomis supažindina valstybes nares.

2. Nedarydami įtakos auditui, kurį pagal Sutarties 248 straipsnį atlieka Audito Rūmai kartu su kompetentingomis nacionalinėmis audito įstaigomis ar padaliniais, arba kitiems pagal Sutarties 279 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos b punktą atliekamiems patikrinimams, Komisijos pareigūnai ir kiti darbuotojai gali vykdyti pagal Programą finansuojamų veiksmų patikrinimus vietoje, įskaitant atrankinius patikrinimus.

3. Komisija užtikrina, kad šios Programos įgyvendinimo metu sudarytos sutartys ir susitarimai visų pirma numatytų, kad Komisija (arba bet kuris jos įgaliotas atstovas) vykdo priežiūrą ir finansinę kontrolę, prirėkus atlikdama patikrinimus vietoje, o Audito Rūmai – auditą.

4. Komisija užtikrina, kad finansinės paramos gavėjas penkerius metus nuo bet kokiam veiksmui įgyvendinti skirtos paskutinės išmokos gavimo užtikrintų Komisijai galimybę susipažinti su visais veiksmų išlaidas patvirtinančiais dokumentais.

5. Atsižvelgdama į 1 ir 2 dalyse nurodytų ataskaitų ir atrankinių patikrinimų rezultatus, Komisija užtikrina, kad prirėkus būtų patikslinta iš pradžių patvirtintos finansinės pagalbos apimtis ar skyrimo sąlygos bei mokėjimų grafikas.

6. Komisija užtikrina, kad būtų imtasi visų reikiamų priemonių patikrinti, ar finansuoti veiksmai yra įvykdyti tinkamai ir nepažeidžiant šio sprendimo bei Finansinio reglamento nuostatų.

15 straipsnis

Bendrijos finansinių interesų apsauga

1. Komisija užtikrina, kad įgyvendinant pagal šį sprendimą finansuojamus veiksmus Bendrijos finansiniai interesai būtų apsaugoti taikant sukčiavimo, korupcijos ir bet kokios kitos neteisėtos veiklos prevencijos priemones, vykdamą veiksmingą kontrolę ir susigrąžinant neteisingai išmokėtas sumas, o nustačius pažeidimus – taikant veiksmingas, proporcingas ir atgrasančias sankcijas pagal reglamentus (EB, Euratomas) Nr. 2988/95, (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 bei (EB) Nr. 1073/1999.

2. Pagal šį sprendimą finansuojant Bendrijos veiksmus, reglamentai (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 ir (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 taikomi visiems Bendrijos teisės nuostatų pažeidimams, įskaitant šios Programos pagrindu nustatyto sutartinio įsipareigojimo pažeidimus, kilusius dėl ekonominės veiklos vykdytojo veiklos ar neveikimo, kai dėl nepagrįstų išlaidų padaroma ar būtų padaryta žala Europos Sąjungos bendrajam biudžetui ar Europos Bendrijų valdomiems biudžetams.

3. Komisija užtikrina, kad veiksmui įgyvendinti suteikta finansinė parama būtų sumažinta, sustabdyta ar susigrąžinta, jei ji nustato pažeidimus, įskaitant šio sprendimo, individualaus sprendimo, sutarties ar susitarimo, pagal kuriuos teikiama atitinkama parama, nuostatų nesilaikymo atvejus, arba jei ji išsiaiškina, kad negavus Komisijos pritarimo buvo padaryti veiksmo pakeitimai, neatitinkantys projekto pobūdžio ar jo įgyvendinimo sąlygų.

4. Jeigu nesilaikoma terminų arba jeigu įgyvendinant veiksmą pasiekta pažanga pateisina tik dalį skirtos finansinės pagalbos, naudos gavėjas per nustatytą laikotarpį pateikia Komisijai savo paaiškinimus. Jei naudos gavėjas nepateikia patenkinamo atsakymo, Komisija užtikrina, kad likusios finansinės pagalbos dalies mokėjimą būtų galima nutraukti ir kad būtų galima pareikalauti sugrąžinti jau išmokėtas sumas.

5. Komisija užtikrina, kad visos neteisėtai išmokėtos sumos būtų grąžintos Komisijai. Už visas laiku nesugrąžintas sumas skaičiuojami delspinigiai pagal Finansiniame reglamente nustatytas sąlygas.

16 straipsnis

Vertinimas

1. Programa nuolat stebima, kad būtų sekamas pagal šią Programą vykdomos veiklos įgyvendinimas.

2. Komisija užtikrina nuolatinį, nepriklausomą ir išorinį Programos įvertinimą.

3. Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia:

- a) metinį Programos įgyvendinimo pranešimą;
- b) ne vėliau kaip 2011 m. kovo 31 d. – pasiektų rezultatų ir kokybinių bei kiekybinių šios Programos įgyvendinimo aspektų, įskaitant darbo, kurį atliko 4 straipsnio d punkte nurodyti dotacijų veiklai gavėjai, tarpinį įvertinimo pranešimą;
- c) ne vėliau kaip 2012 m. rugpjūčio 30 d. – komunikatą dėl šios Programos tęsimą;
- d) ne vėliau kaip 2014 m. gruodžio 31 d. – *ex post* įvertinimo ataskaitą.

17 straipsnis

Veiksmų paskelbimas

Kiekvienais metais Komisija paskelbia pagal Programą finansuojamų veiksmų sąrašą ir trumpą kiekvieno projekto aprašymą.

18 straipsnis

Matomumas

Pagal šį sprendimą suteiktos finansinės paramos matomumui užtikrinti Komisija nustato gaires.

19 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis sprendimas įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2007 m. sausio 1 d.

Priimta Strasbūre, 2007 m. rugsėjo 25 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

H.-G. PÖTTERING

Tarybos vardu

Pirmininkas

M. LOBO ANTUNES